לז א מיי' פי"ז מהל' איסורי ביאה הלכה ח וסמ"ג לאוין

לח ב מיי' פי"ט מהל' ביאת מקדש הלכה יג

לט ד מיי' פ"ו מהלכות מעשה הקרבנות

אמר רבי אבהו מודה ר' יוסי באיסור מוסיף. תינח היכא דנשא חי ואח"כ נשא מת, מגו דאתוסף איסור לגבי אחים אתוסף איסור לגבי דידיה, אלא היכא דנשא מת ואח"כ נשא חי מאי איסור מוסיף איכא? וכ"ת מגו דאיתסר בכולהו אחוותא, האי איסור כולל הוא! אלא אמר רבא מעלה אני עליו כאילו עשה שתים ואינו חייב אלא אחת. וכן כי אתא רבין א"ר יוחנן מעלה אני עליו כאילו עשה ב' ואינו חייב אלא אחת, מאי נפקא מינה? לקברו בין רשעים גמורים. ובפלוגתא: דאיתמר זר ששימש בשבת רבי חייא אומר חייב שתים בר קפרא אומר אין חייב אלא אחת. קפץ רבי חייא ונשבע העבודה, כך שמעתי מרבי - שתים, קפץ בר קפרא ונשבע העבודה, כך שמעתי מרבי - אחת. התחיל רבי חייא לדון: שבת לכל נאסרה, כשהותרה במקדש, אצל כהנים הותרה, לכהנים הותרה ולא לזרים, יש כאן משום זרות ויש כאן משום שבת. התחיל בר קפרא לדון: שבת לכל נאסרה, כשהותרה, במקדש הותרה, אין כאן אלא זרות. בעל מום ששימש בטומאה רבי חייא אומר חייב שתים בר קפרא אומר אין חייב אלא אחת. קפץ ר' חייא ונשבע העבודה, כך שמעתי מרבי - שתים, קפץ בר קפרא ונשבע העבודה כך שמעתי מרבי - אחת. התחיל ר"ח לדון: טומאה לכל נאסרה, כשהותרה במקדש, אצל כהנים תמימים הותרה, לכהנים תמימים הותרה ולא לבעלי מומין, יש כאן משום בעלי מומין ויש כאן משום טומאה. התחיל בר קפרא לדון: טומאה לכל נאסרה, כשהותרה, במקדש הותרה, אין כאן אלא משום בעל מום. זר שאכל מליקה ר' חייא אומר חייב שתים בר קפרא אומר אין חייב אלא אחת. קפץ רבי חייא ונשבע העבודה כך שמעתי מרבי - שתים, קפץ בר קפרא ונשבע העבודה כך שמעתי מרבי - אחת. התחיל רבי חייא לדון: נבלה לכל נאסרה, כשהותרה במקדש, אצל כהנים הותרה, לכהנים הותרה ולא לזרים, יש כאן משום זרות ויש כאן משום מליקה. התחיל בר קפרא לדון: נבלה לכל נאסרה, כשהותרה, במקדש הותרה, אין כאן אלא משום זרות" במאי

אמר רבי אבהו מודה ר' יוסי באיסור מוסיף · שהוא חל על איסור כגון איסור אשת אח דמוסיף הוא שבתחלה כשנשא זה את אחותה וזו פנויה נאסרה עליו משום אחות אשה ומותרת לכל אחיו, נשאת לאחד מהן נאסרה על כולן משום אשת אח ועכשיו ניתוסף איסור עליה לגבי שאר אחיו ומגו דחייל שם אשת אח עלה לגבי שאר אחיו שהיתה מותרת להם חל נמי השם הזה לגבי דידיה ואע"ג דאסירא עליה וקיימא אבל אשת איש ונעשית חמותו: משתחלה היתה אסורה לכל העולם משום אשת איש נשא זה את בתה אין איסור זה ראוי להוסיף עליה עם אחרים דנימא מגו דחייל עלייהו ליחול נמי עליה דהאי דחמותו ונעשית אשת איש (א) דהאי איסור מוסיף הוא שמתחלה אסורה לזה ומותרת לכל העולם נעשית אשת איש איתוסף האי שם עלה לגבי כ"ע ומגו דחייל עלייהו חייל נמי לגבי דהאי והאי דקאמר רבי יוסי נידון בחמותו משום דבמיתות עסקינן ואי אתה יכול להמיתו בב' מיתות הואיל ושתיהן עליו ידון בחמורה אבל אם היה שוגג היה חייב ב' חטאות: **תינח נשא חי** · דאחות אשה קדים ואח"כ נשא מת אחי איסור אשת אח חייל כדפרישית מגו דאיתוסף איסורא דהאי שם לגבי אחיו כו': **אלא היכא דנשא מת** · דאיסור אשת אח קדים עליה דהאי ואח"כ נשא אחותה מאי תוספת איכא עלה דקמייתא לגבי אחריני דנימא מגו: **וכי תימא מגו** · דבהנך נישואין דבתרייתא מחסר האי גברא בכולהו אחוותא משום אחות אשה דעד השתא הוו שריין ליה איתסר נמי משום האי שמא גופיה עלה דקמייתא שהיא אשת אחיו, האי לאו איסור מוסיף הוא דהא עלה דקמייתא לא איתוסף איסור לגבי אחריני אלא איסור כולל הוא דכייל לה לקמייתא בשם אחות אשה מגו דחייל על אחותה: **איסור מוסיף** · כשהאיסור מוסיף על החתיכה לאוסרה על מי (ב) שמותרת עליו, איסור כולל שהאיסור חל על חתיכות אחרות והוסה גוררת לזו עמהם על ידי מגו: **ואית דגרסי הכא ותו חמותו ונעשית אשת איש איסור מוסיף הוא** · ושיבוש הוא בידם ואע"ג דודאי איסור מוסיף הוא לאו פירכא היא דודאי אית ליה לר' יוסי איסור מוסיף כגון אשת איש חל על איסור חמותו ותרוייהו איסורי עליה והא דקאמר ונידון בחמותו משום דזו היא החמורה דאי אמרת נידון באשת איש אם כן אין זה איסור חל על איסור אלא איסור מבטל איסור: **אלא אמר רבא** · לעולם לית ליה לר' יוסי איסור חל על איסור והא דקאמר לעיל חייב עלה משום אשת אח ומשום אחות אשה לאו בשוגג לחייבו שתי חטאות אלא במזיד וליעשות רשע גמור ולקברו בין רשעים (ג) (גמורים) שהרשע נקבר אצל רשעים דתנן בסנהדרין (דף מו·) שתי קברות היו מתוקנין לב"ד אחת לנהרגין ולנחנקין ואחת לנסקלין ולנשרפין והכא נמי אע"ג דהאי לאו מחייבי ב"ד הוא הואיל ועבד תרתי קברינן ליה גבי נסקלין ונשרפין: **חייב ב'** · ב' איסורי קחשיב דהא משום זרות אין כאן חטאת דהא על זדונו מיתה בידי שמים הוא ואין חייב חטאת אלא על שגגת כרת: **מרבי** · רבינו הקדוש: **כשהותרה, במקדש הותרה** · סתם הלכך אין כאן אלא משום זרות: **ששימש בטומאה** · בקרבן צבור קאמר שדוחה הטומאה, וכן זר ששימש בשבת ויש כאן משום טומאה ואזהרתיה מוינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו (ויקרא כב): **אלא תמימים הותרה** · דראוים לעבוד דילפינן מבמועדו אפי' בטומאה (פסחים דף עז·): **זר שאכל מליקה** · הכהנים: **חייב שתים** · משום זרות ומשום נבילה דקרבן הנאכל לכהנים, זר האוכלו עובר משום "וזר לא יאכל כי קדש הם" (שמות כט) ולאו היינו אזהרה דמעילה, דכל שיש בו שעת היתר לכהנים אין בו מעילה: **לכהנים הותרה** · בחטאת העוף: באיסור

איסור כולל הוא · וא"ת ולמאי ר' יוסי אית ליה נמי איסור כולל ואומר ר"י דקסבר דאשת איש ונעשית חמותו נמי איסור כולל הוא דמגו דאיתסר בשאר קרובות וקתני דנידון באשת איש ומיהו אר"י דלהוה ליסנא דלקמן דסבר רבי חייא דרבי יוסי מחייב תרתי באיסור כולל צ"ל דאשת איש ונעשית חמותו לא חשיב איסור כולל אע"ג דאיתסר בשאר קרובות כיון שאין (ד) שם אחד כי היכי דלא תקשה דרבי יוסי אדר' יוסי והא דחשיב איסור כולל בעל מום ששימש בטומאה דמעיקרא שרי באכילה ואסור בעבודה איטמי ליה מגו דאיתסר באכילה איתסר נמי בעבודה אכילה ועבודה חשיב נמי שם אחד דשניהם נאסרו בלשון קריבה דבעבודה כתיב כל איש אשר בו מום לא יגש להקריב לחם וגו' (ויקרא כא) ובאכילה בטומאה כתיב איש (איש) אשר יקרב מכל זרעכם וגו' (שם כב) דמיירי באכילה כדאמרינן בפ"ב דמעילה (דף י:) ובזבחים (דף מה:) ומיהו איסור מוסיף אומר ר"י דחשיב אפילו כשאין השמות שוין כדמוכח בפ' אמרו לו (כריתות יד:) גבי הבא על בת בתו חייב משום כלתו כו' ואין להאריך כאן:

ותו חמותו ונעשית אשת איש איסור מוסיף הוא · בקונטרס לא גרס ליה דאפילו חייל עליה איסור אשת איש נידון (ה) בחמורה וליכא למימר דמשמע ליה נידון בחמותו ולא חל כלל איסור אשת איש ואם לא התרו בו משום חמותו אלא משום אשת איש פטור דהא בפרק הנשרפים (סנהדרין דף פא· ושם) פריך רב אדא בר אהבה וליתרו נמי משום איסור אשת איש דהא א"ר אבהו מודה רבי יוסי באיסור מוסיף ומשני ליה התם אדא ברי אטו בתרי קטלי קטלא ליה משמע בהדיא דחל איסור אשת איש אלא משום דנידון בחמורה ור"ת אומר דשפיר גרס ליה וטעי הכא כדהוה טעי התם רב אדא בר אהבה והוה סבור דנידון בחמותו משום דלא חייל עליה איסור אשת איש ולא הוה לתרץ כיון דע"כ צריך לשנויא אחרינא משום קושיא קמייתא:

אלא אמר רבא מעלה כו' · לפי המסקנא דהכא לא אצטריך לר' אבהו למימר דמודה ר' יוסי באיסור מוסיף מ"מ בהנשרפים (נ"ז שם) מייתי מדרבי אבהו משום דהאמת הוא דמודה ר' יוסי באיסור מוסיף כדמשמע בפ' אמרו לו (כריתות דף יד: ושם) גבי א"ר יוסי אם עבר זקן ונשאה חייב עליה משום אשת אב משום הכי איצטריך ליה לרבי אבהו לאסוקי הכי:

בין רשעים גמורים · פירוש אצל רשעים כמותו לפי שאין קוברין רשע אצל צדיק ולא כמו שפירש בקונטרס לקוברו אצל נסקלים ונשרפין ור"ת סבר דאע"פ שיש בעבירה זו שני איסורין כיון דלא מיחייב אלא חדא אין קוברין אותו אצל רשעים גמורים:

בעל מום ששימש בטומאה · הא דלא נקט זר כדנקט לעיל היינו משום דאטומאה לא הוזהרו זרים אלא כהנים דכתיב דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו וגו' (ויקרא כב) והא דקאמר טומאה לכל נאסרה היינו אפי' בעלי מומין: במאי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר ר' אבהו וכו' אשת איש דהאי איסור: (ב) ד"ה איסור מוסיף וכו' שמותרת עליו: (ג) ד"ה אלא וכו' רשעים גמורים: (ד) תוס' ד"ה איסור וכו' שם אחד: (ה) ד"ה ותו וכו' אשת איש נידון בחמותו ולא חל: